

Oponentský posudek dizertační práce

autor:	MUDr. Maja Stříteská
pracoviště:	Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FN a LF Hradec Králové
typ studia:	Doktorský studijní program – Neurologie
název disertace:	Multifrekvenční vyšetření rovnovážných funkcí
školitel	Doc. MUDr. Zbyšek Pavelka, Ph.D.
oponent:	Prof. MUDr. Pavel Komínek, PhD., MBA - přednosta Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku FN a LF Ostrava

Dizertační práce je koncipována jako komentář ke čtyřem publikovaným pracem v odborných časopisech. Je rozdělena na 3 základní části – úvod, cíle dizertační práce a komentář k publikacím.

V první části – úvodu – je podán základní přehled a poznámky k anatomii a fyziologii vestibulárního aparátu, dále k testování vestibulokulárního reflexu. Text je zobecnován, takže se čtenář neztrácí v podrobnostech.

Autorka si stanovila jasné a konkrétní cíle, které směřují ke klinické praxi a byly publikovanými pracemi zpracovány a v závěru jasně zodpovězeny:

1. Prvním cílem je navržení a ověření přínosu vestibulogramu různých vyšetřovacích metod, který je modifikován tak, aby napodoboval audiogram (který otolaryngologové umí snadno hodnotit).
2. Druhým cílem bylo vyhodnotit, jak head-shaking text kopíruje časovou osu kompenzace ztráty vestibulárních funkcí.
3. Třetím cílem bylo vytvoření normativních dat pro binokulární vyšetřování video head impulse textu.
4. Čtvrtým (posledním) cílem bylo vytvoření výpočtu asymetrie vestibulárního systému a návrh vzorce pro jeho výpočet.

V publikovaných článcích (tři práce publikované v časopisech s IF, poslední čtvrtá v recenzním řízení – u všech prací je dr. Stříteská prvním autorem) se podařilo autorce odpovědět na kladené otázky a tím potvrdit či upřesnit stanovené cíle či hypotézy.

Význam disertace pro obor

Práce je zaměřena na problematiku vyšetřování rovnovážného ústrojí a interpretaci vyšetřovacích metod. Je systematická, mezioborová a přináší nový pohled na problematiku významu a postavení vyšetřovacích metod a jejich interpretaci, která není vždy snadná.

Za inovativní lze považovat především návrh EVEST vestibulogramu, který je pro podobnost s audiogramem (nejen) pro otolaryngologa velmi blízký a srozumitelný. Závěry práce odpovídají

uspokojivě a jasně na stanovené cíle a přinesly nové informace o postavení moderních vyšetřovacích metod rovnovážného aparátu. Nové poznatky jsou využitelné v klinické praxi.

Hodnocení práce

Postup, metoda, výsledky a splnění cílů odpovídají kritériím správné vědecké práce. Velmi bych chtěl ocenit dobrý jazyk a pěknou češtinu, což u tak obtížného tématu není snadné. Práce je při tom psána vědeckým jazykem, správným jazykem a formální úprava také odpovídá vědecké práci. Citovaná literatura je bohatá a aktuální. Obrazová dokumentace je kvalitní a bohatá.

Připomínky k práci

Přehled zkratk na str. 12 obsahuje jen 8 zkratk. Celá řada zkratk v dizertační práci vycházejících z českých či anglických se ale vyskytuje až ve vlastním textu dizertační práce (např. str. 34 SPN – spontánní nystagmus, str. 38 HSN – head shaking indukovaný nystagmus, str. 53 TUG – timed up and go test a další). Pokud čtenář přerušil čtení práce, ne zcela snadno se daří dohledat význam zkratk uvedených v textu ale chybějících v seznamu použitých zkratk.

Dotazy na autora

1. Jakou roli ve vyšetřovacích metodách hraje v současné době při vyšetřování rovnovážného ústrojí Barányho křeslo? Má oproti metodám jako vHIT či oproti kalorické zkoušce pro klinickou praxi benefity?
2. Ve své práci autorka uvádí, že vyšetření head-shaking nystagmus se jeví jako vhodný nástroj pro pozorování pacientů s vestibulárním schwanomem v programu wait-and-scan, kde zvýšení intenzity HSN během kontrol koreluje s progresí či akcelerací růstu nádoru. Znamená to, že by rozhodování o zopakování zobrazovací metody mohlo být prováděno na základě výsledku HSN (není progresse = není třeba provádět zobrazovací metodu?). Nebo jde jen o pouhé konstatování této korelace, která nemá vliv na frekvenci provádění zobrazovacích metod?

Práce MUDr. Maji Stříteské „Multifrekvenční vyšetření rovnovážných funkcí“ splňuje požadavky na dizertační práci podle paragrafu 47 VŠ zákona 111/98 Sb., doporučuji ji k obhajobě. V případě úspěšné obhajoby doporučuji udělení akademického titulu doktor ve zkratce Ph.D.

V Ostravě dne 21.10.2024

Prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA